

Aqqa Samuelsen
Inuit Ataqaatigiit sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortaq

§ 37 naapertorlugu tarnip pissusaanik ilisimasallit pillugit inatsimmut tunngatillugu apeqqummut 264/2019-imut akissut.

Asasara Aqqa Samuelsen,

Inatsisartut suleriusaanni § 37, imm. 1 naapertorlugu peqqinnissaqarfimmi inatsisit atuuttut pillugit apeqquteqarputit. Apeqqutitit uannut akisassanngortinneqarput. Ataani apeqqutit ataasiakkaarlugit issuarneqarput akineqarlutillu:

08.08-2019
Suliap nr. 2019 - 17219
Allakkat nr. 11267834

Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Tarnip pissusaanik ilinniarsimanani katsorsaaniartarneq Kalaallit Nunaanni inatsiseqartinneqarpa?

Akissut: Peqqinnissaq pillugu inatsisini tarnimikkut nappaatillit immikkoortortaqaafianni katsorsaasut ilinniarsimangitsut immikkut malittarisassiuunniarlugit immikkut ittunik inatsiseqanngilaq.

Tarnimikkut napparsimasunik nammineersinnaajunnaarsitsisarneq allatigullu pinngitsaaliissummik iliuuseqartarneq pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 11, 12. juni 2019-imeersumi pinngitsaaliissummik iliuuseqarneq malittarisassiuunneqarpoq:

Peqqissutsikkut sullissisut akuersissuteqanngitsut amerlanertigut ikiueqataaneq pillugu malittarisassat malillugit iliuuseqartarput, tamatuma kingorna peqqissutsikkut sullissiṣoq akuersissuteqartoq ilinniarsimangitsup katsorsaaneranut akisussaasuusarpoq.

a. Tarnip pissusaanik ilinniarsimanani katsorsaaniartartut pineqaatissinneqarsinnaappat?

Akissut: Kinaluunniit inatsimmut akerliusumik iliuuseqartoq eqqartuussisulersuunneqarsinnaavoq. Tamanna eqqartuussiviit aqqutigalugit pisarpoq.

Tassunga ilanngullugu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa peqqissutsikkut sullissinerit sulluunniit Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup nakkutigisarimmagit¹.

¹ Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup sulinera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 15. juni 2017-imeersoq.

2. Tarnikkut katsorsaasarnerup immikkut ittumik nunatsinni inatsisiliuunneqarnissaa tarnip pissusaanik ilinniarsimasut qanoq isumaqarfigaat?

Akissut: Naalakkersuisut tarnip pissusaanik ilisimasallit sinnerlugit oqaaseqarsinnaanngillat.

Naalakkersuisulli ilisimatitsissutigisinnaavaat Dansk Psykolog Forening taakkualu nunatsinni immikkoortortaqrarfiat tarnip pissusaanik ilisimasalinnut akuersissutinik atuutsitsilernissamik kissaateqarlutik Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmut saaffiginnissimmata. Qaammammi matumani illuatungeriit naapinnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

a. Akissut Naalakkersuisunit pissarsiarineqarsinnaanngippat, Naalakkersuisut namminneerlutik tamanna qanoq isumaqarfigaat?

Akissut: Naalakkersuisut tarnip pissusaanik ilisimasallit akuersissutigineqartarnissaannik aaqqissuussinissamut periarfissat misissornissaat ammaffigaat. Apeqqummulli 3-mut akissut innersuussutigineqarpoq.

3. Tarnikkut katsorsaasarneq immikkut inatsisiliuutinnikkaluarlugu Namminersorlutik Oqartussat Nalunaarummik tarnikkut katsorsaaneq pillugu atuutilersitsinnaappat?!

Akissut: Inatsisartut inatsisaat nr. 27, 18. november 2010-meersumi § 3, imm. 2 tunngavigalugu tarnip pissusaanik ilisimasallit peqqinnissaqarfiup iluani, pisortat oqartussaasuini allani namminersortunilu ilinniakkaminnut tunngasutigut sulinerat pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik nalunaarusiornikkut aalajangersaasoqarsinnaavoq. Inatsimmi tassani § 4-mi allassimavoq nalunaarummi taamaattumi suut ilanngunneqarsinnaanersut, soorlu atorfiup illersugaanera, tarnip pissusaanik ilisimasallit pisussaaffiinik kiisalu nakkutilliinermik ass. aalajangersaaneq.

Inatsisissatut siunnersuummut qulaani eqqaaneqartumut nalinginnaasumik nassuiaatini ilaatigut ima allassimasoqarpoq: "*Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik Inatsisartut UPA2009/137-mik oqaluuserinninnerat tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni tarnip pissusaanik ilisimasallit sulinissaannut akuersissut pillugu inatsisiliornissamut periarfissat pillugit nassuiaasiorpoq. Nassuiaat 2010-mi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni Inatsisartunut agguanneqarpoq. Nassuiaammi Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup Kalaallit Nunaanni tarnip pissusaanik ilisimasallit sulinissaannut akuersissut pillugu inatsisissamut periarfissat allaaserai, tassunga atatillugu unaminartortai ilanngullugit. Naalakkersuisoqarfiup kaammattuutigaa Kalaallit Nunaanni tarnip pissusaanik ilisimasallit sulinissaannut akuersissut pillugu inatsisissamik suliarinnittoqassanngitsoq. Tassani tunngavigineqarpoq napparsimasut pisinnaatitaaffiisa, tarnip pissusaanik ilisimasallit ilinniakkat tungaatigut tunuliaqutaasa aamma Kalaallit Nunaanni tarnip pissusaanik ilisimasallit sulinissaannut akuersissuteqartarnermi nakkutilliisoqartitsinermilu attuumassuteqannginnissap naammattumik qulakkeerneqarsinnaannginnerat.*"

Taamaattumik § 3, imm. 2 tarnip pissusaanik ilisimasallit akuersissuteqartarnissaannut periarfissatut allatut atorineqarsinnaasutut ilanngunneqarpoq. Paarlattuanik atorfiup illersugaanissaa, naleqquttumik ilinniagaqarsimanissamik qulakkeerinnittusaaq, katsorsaaneermut nakkutilliinermullu tunngatillugu pisussaaffinnik malittarisassiuissusaaq kiisalu pineqaatissiinissamut pisinnaatitaaffik, atuutilersinneqarsinnaavoq.

4. Tarnikkut katsorsaasarneq immikkut inatsisiliunneqassappat inatsisissamut Naalakkersuisut sammivinnik sorlernik pingaartitsippat?

Akissut: Apeqqutinut 2-mut 3-mullu akissutit takukkit.

Naalakkersuisut inatsisitigut suliniuteqartoqassanersoq, aamma peqqinnissaqarfiup iluani, ingerlaavartumik nalilersortarpaat. Akuersissutit inatsimmi ataatsimi tamakkiisumi (akuersissuteqarnermut inatsimmi), nalunaarutitalimmi, malittarisassiorneqarnissaat Naalakkersuisut iluarinerussavaat. Taamaaliornikkut peqqissutsikkut sulisut eqimattat pisariaqartitalu ineriartornerannut inatsisit naleqqussarnissaat ajornannginnerulissaaq. Akuersissuteqartarnermut inatsisip ukiunik 40-nit amerlanerusunit pisoqaassuseqarnera pingaartumik tamatumani pissutaaqataavoq. Erseqqissaassutigineqassaarli akuersissuteqartarnermut aqqissuussaaq taamaattoq nassuiaammi qulaani eqqaaneqartumi ajornartorsiutinut uparuartorneqartunut naammaginarumik qulakkeerneqartariaqarmat. Nassuiaat ukiunik qulinik pisoqaassusilik nunatsinni akuersissuteqartarnermut inatsisissamik suliaqqinnissamut isumaliutissanut iluaqutissatut suliaavoq.

a. Pingaartitaallu taakku qanoq aningaasaliinerunermik kinguneqassappat?

Akissut: Inatsisiliortarneq Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup suliassaasa nalinginnaasut ilagiinnarpaat. Akuersissuteqartarnermut inatsisip nutarternera suliassaqarfippassuit ilagiinnarpaat.

Akuersissutinik nutaanik atuutsitsilerneq – tassunga ilanngullugit tarnip pissusaanik ilisimasalinnut – nakkutilliisartut, akuersissutinik tunniussisassappata peqqissutsikkullu sullissisunik eqimattanik nutaanik nakkutilliisassappata, aningaasanik amerlanerusunik tunineqarnissaannik kinguneqassaaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Martha Abelsen